

YARGITAY DERGİSİ

(JOURNAL OF THE COURT OF CASSATION)

Adaletin pusulası
(Compass of justice)

Cilt/Volume : 51
Yıl/Year : 51

Sayı/Issue : 4

Ekim/October 2025
Sıra Sayı/Serial : 186

ISSN 1300-0209

Üç ayda bir yayımlanan hakemli bir dergidir.

This journal is a peer-reviewed journal published once every three months.

www.yargitaydergisi.gov.tr

Yargıtay Dergisi
TÜBİTAK ULAKBİM Hukuk Veri Tabanında
2017 yılından itibaren dizinlenmektedir.

Yargıtay Başkanlığı Adına Sahibi
On Behalf of Presidency of the Court of Cassation, Publisher

Ömer KERKEZ

Yargıtay Başkanı

Yayın Kurulu Başkanı
Chairman of the Editorial Board

Hikmet KANIK

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi Üyesi

Yayın Kurulu Üyeleri
Editorial Board

Erdem ŞİMŞEK

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi Üyesi

İlhan KARA

Yargıtay 6. Hukuk Dairesi Üyesi

Fatih AKDOĞAN

Yargıtay 1. Ceza Dairesi Üyesi

Muhammed YAVUZ

Yargıtay 5. Ceza Dairesi Üyesi

Editör

Editor

Firuze BIYIK

Yargıtay Tetkik Hâkimi

Yayın İşleri Müdürü
Publishing Manager

Duran ARTUÇ

Yayın Tasarım/Publishing Design

Yaprak DURMUŞ

Dergiye yapılan atıflarda “YD” kısaltması kullanılmalıdır.

For citations please use the abbreviation: “YD”

Yönetim Yeri/Place of Management

Yargıtay Yayın İşleri Müdürlüğü, İncek Şehit Savcı Mehmet Selim Kiraz Bulvarı,

No: 6, B Blok (Hukuk Binası), Ahlatlıbel-Çankaya/ANKARA

Telefon/Phone: 0312 836 06 07 – 0312 836 00 76

E-posta/E-mail: dergi@yargitay.gov.tr

Web sitesi/Website: www.yargitaydersisi.gov.tr

Abonelik Subscription

Abone bedeli; Yayın İşleri Müdürlüğümüzün
T.C. Vakıflar Bankası Yargıtay/Ankara Şubesi
IBAN: TR65 0001 5001 5800 7305 3310 60 nolu banka hesabına
“Yargıtay Yayınları Döner Sermaye İşletmesi” adına yatırılmalıdır.

Abone olmak için Abone Servisimizi (0 312 836 06 09) arayınız.

Hiçbir yerde **temsalcimiz yoktur.** Ödemeli olarak dergi gönderilmez.

Bu dergide yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlarına aittir.
Articles published in this journal represent only the views of the contributors.

Copyright © 2023

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, Yargıtay Başkanlığının yazılı izni olmadan, fotokopi yoluyla veya elektronik, mekanik ve sair suretlerle kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz, kayda alınamaz.

All rights reserved. No part of this publication may be copied, reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by means, without the prior expressed permission in writing of Presidency of the Court of Cassation.

Baskı

Ankara Açık Ceza İnfaz Kurumu
An-Ce Matbaası
Tel: (0-312) 278 76 10
Faks: (0-312) 278 25 68

YARGITAY DERGİSİ YAYIN İLKELERİ

1. 1975 yılında yayın hayatına başlayan Yargıtay Dergisi (YD), “Hakemli Dergi” statüsünde üç ayda bir olmak üzere Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında yayımlanır.

2. Dergide hakemli ve hakemsiz makalelere birlikte yer verilir. Hakemli olarak yayınlanmasına karar verilen makalelerin hakemli olduğu dergide ayrıca gösterilir. Hakemsiz makalenin yayınlanıp yayınlanmayacağına Yayın Kurulu karar verir.

3. Derginin amacı; hukuki konularda bilimsel çalışmalar yayımlamaktır.

4. Yazıların; özgün, başka bir yerde yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere gönderilmemiş olması gerekir.

5. Yayımlanan makaleden kaynaklanan her türlü sorumluluk yazara aittir.

6. Makale, bilgisayar ortamında Microsoft Word programında yazılır.

7. Makale, bilimsel bir çalışma niteliğini taşıyamayacak ölçüde kısa ya da makale formatının sınırlarını aşacak şekilde uzun olmamalıdır.

8. Derginin yazı dili esas olarak Türkçe olmakla birlikte, dergide yabancı dilde yazılara da yer verilir. Yazı, Türkçe veya yabancı dillerden herhangi birinde yazılmış olsa dahi 13 kelimeyi aşmayan “başlık”, 150-350 kelime arası “öz (abstract)” ve 5-8 kelime arası “anahtar kelimelerin (keywords)” bulunması gerekir. Makalenin adı, “öz”ü, anahtar kelimeleri, keywords ve abstract bilgileri Türkçe ve İngilizce olarak makale ile birlikte yer alır. Bu bilgiler sırasıyla yazının başına eklenip, Türkçe veya İngilizce olarak yazarları tarafından makale ile birlikte gönderilir.

9. Yazar, adı ve soyadını, unvanını, görev yaptığı kurumu, iletişim adresini, telefonu ile mutlaka e-mail adresi ve ORC kimlik numarasını (ORCID) çalışmasının başına ekleyeceği üst kapak sayfası ile birlikte bildirmelidir. Makaleyi gönderen yazarın ismini ve ORC kimlik numarasını (ORCID) yazmaması/unutması durumunda makalesi yayımlanmayacaktır. Makale, A4 boyutunda birinde yazara ilişkin bilgileri içeren kapak sayfası bulunan, diğerinde bulunmayan iki nüsha halinde gönderilir. Yazı, ana metinde 1,5 satır aralığı ile 11 punto; dipnotlarda tek satır aralığı ile 9 punto kullanılarak Times New Roman, normal stil karakterinde yazılmalı, metin iki yana yaslanmalı, sayfanın tüm kenarlarında 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. Başlık ve alt başlıklar dışında koyu (bold) yazı karakteri kullanılmamalıdır.

10. Dipnotlar sayfa altında gösterilir ve numaraları noktalama işaretlerinden sonra kullanılır. Dipnotta kaynak verilirken yazarın soyadı ve adının sadece

baş harfleri büyük olur. Verilen kaynak kitap ise kitabın adı, kitabın basıldığı yer, basım yılı ve atıf yapılan sayfa numarası sırası ile verilir. Verilen kaynağın makale olması halinde ayrıca, makale adı çift tırnak içine alınır. Ancak makalenin yer aldığı eserin basım yeri ve tarihinin yazılması gerekmez. Verilen kaynak internet dokümanı ise makale yazarının soyadı, adı, makale adı, dergi adı ve sayısı, hangi tarihte ve hangi siteden erişildiği bilgilerine sırası ile yer verilir. Tüm göndermeler yazarın soyadı yazılarak yapılır.

Kitap için örnek: Yılmaz, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara 2012, s.28.

Makale için örnek: Demir, Mehmet: “Hâkime Hukuki Sorumluluğu Nedeniyle Açılan Tazminat Davası”, (AÜEHFD, C.VII, S. 2003/3-4, s.805-861), s.826.

İnternette alınmış doküman için örnek: Albayrak, Hakan: Tasarrufun İptali Davalarında Yargıtay Tarafından Kabul Edilen Özel Dava Şartları, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S.2015/4(64), 11.03.2016 tarihinde <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/2071/21478.pdf> adresinden erişildi.

Gönderme örneği: Yılmaz, s.20.

11. Makale sonunda “kaynakça” bulunmalıdır. Kaynakça; metin içindeki ilk (tam) atıflar, “yazarın soyadı, adı” şeklindeki alfabetik düzene uyularak düzenlenir.

Örneğin: Yılmaz, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara 2012.

Demir, Mehmet: “Hâkime Hukuki Sorumluluğu Nedeniyle Açılan Tazminat Davası”, (AÜEHFD, C.VII, S. 2003/3-4, s.805-861).

12. Makalede “anlatım planı”na veya “içindekiler”e yer verilmez.

13. Makalede yer alan kısaltmalara ilişkin cetvel metnin sonunda yer almalıdır.

14. Makale yayımlanmak üzere **dergi@yargitay.gov.tr** adresine e-posta ile gönderilir.

15. Yazarların dergiye gönderdikleri yazılarının denetimini yapmış oldukları ve bu haliyle “basıla” verdikleri kabul edilir. Bilimsellik ölçütlerine uyulmadığı ve olağanın üzerinde yazım yanlışlarının tespit edildiği yazılar, Yayın Kurulu tarafından geri çevrilir. Makale, Yargıtay Dergisi yayım ilkelelerine uygun değilse reddedilir. Reddedilen yazılar yazarına iade edilmez. Yayın Kurulunun izni olmadıkça hakemlik sürecine başlandıktan sonra makale geri çekilemez, başka yerde yayınlanamaz.

16. “Kör hakemlik” sistemi uyarınca, kapak sayfası olmayan makale nüshası hakemlere gönderilir. Yazara yazının hangi hakeme gönderildiği konusunda bilgi verilmez. Yazının yayımlanması hakemler tarafından uygun bulunmadığı takdirde durum yazara bildirilir. Hakem raporları esaslı düzeltme içeriyorsa; rapor, hakem adı belirtilmeksizin yazara gönderilir. Yazar, sadece belirtilen düzeltmeler çerçevesinde değişiklikler yapabilir. Bu düzeltmeler yazar tarafından kabul edilip, işlenmesi ve hakemler tarafından uygun görülmesi koşuluyla makale yayımlanır. Hakemlerin raporlarının olumsuz olması durumunda tekrar bir hakem incelemesi yapılmaz.

17. Yazarlara ve hakemlere 23 Ocak 2007 tarih ve 26412 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Ödenecek Telif ve İşlenme Ücretleri Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde telif ve hakem ücreti ödenir. Yazılar yayımlanmak üzere kabul edildiği takdirde, elektronik ortamda tam metin olarak yayımlamak da dahil olmak üzere tüm yayın hakları Yargıtay Dergisi’ne aittir. Yazarlar telif haklarını Yargıtay Dergisi’ne devretmiş sayılır. Elektronik yayım için ayrıca telif ücreti ödenmez.

18. Yayımlanan makalenin yazarına üç adet, hakemlere birer adet dergi gönderilir.

19. Dergide çeviri eserlere, kitap ve karar incelemelerine, mevzuat değerlendirmeleri ile bilgilendirici notlara da yer verilir. Bu tür yazılar hakeme gönderilmeyip, Yayın Kurulu kararı ile yayımlanır.

20. Makalenin yayımlanması için en az iki hakemin kabulü, hakem raporları arasında çelişki olması halinde editörün görüşü doğrultusunda veya üçüncü bir hakem raporu alındıktan sonra Yayın Kurulunun onayı gerekir.

21. Makale geliş tarihine göre kayıt altına alınarak sıra numarası verilir.

22. Dergiye yayımlanmak üzere makale gönderen yazar yukarıdaki yayın ilkelerini kabul etmiş sayılır.

JOURNAL OF THE COURT OF CASSATION (JCoC) EDITORIAL PRINCIPLES

1. Published since 1975, the Journal of the Court of Cassation (JCoC) is a quarterly “peer-reviewed” periodical issued in January, April, July and October.

2. JCoC includes peer-reviewed and non-peer-reviewed articles. Manuscripts designated for publication through peer-review shall be indicated as such in the Journal. The Editorial Board shall decide whether a non-peer-reviewed article will be published or not.

3. JCoC’s purpose is to publish scientific works on law.

4. Manuscripts must be original, not have been published or submitted for publication elsewhere.

5. Author(s) shall have all liabilities arising from the published article.

6. The manuscript shall be typed in Microsoft Word software.

7. The manuscript must not be too short for a scientific study or too long to exceed the limits of the article format.

8. While JCoC’s publication language is essentially Turkish, it shall accommodate articles in foreign languages as well. The article, whether in Turkish or in any foreign language, must have a “title” not exceeding 13 words, an “abstract” of 150 to 350 words, and 5 to 8 “keywords”. The title, abstract and keywords of the article shall be included in the manuscript in Turkish and English together. Such information shall be inserted in the beginning of the article in the said order, and submitted in Turkish or in English along with the manuscript by the author(s).

9. The author must indicate his/her full name, title, affiliated organization, contact address and telephone, and absolutely, e-mail address and ORCID ID number in the top cover page added to the beginning of the manuscript. The article will not be published if s/he forget/does not write the name of the author and the ORCID ID number. The manuscript shall be submitted in two copies each in A4 size paper, one having the cover page with author information, the other with no author information. The manuscript shall be typed in normal style, justified, Times New Roman 11 font size with 1.5 line spacing in the main text, and 9 font size, single spaced in the footnotes; page margins 2,5 cm all around. Bold font should not be used except in the title and subtitles.

10. Footnotes shall be placed at page bottom, and marking numbers inserted after punctuation marks in the text. When providing references in the footnote, only the initial letters of the author’s last name and given

names shall be capitalized. Where a book is referenced, the referencing shall include the title, place of print, year of print and referred page of the book in the order herein. Where an article is referenced, the title of the article shall be quoted in double-quotation marks. However, it is not necessary to include the place of print and the date of the work in which the article appeared. Where the reference source is from the Internet, the following information shall be furnished in the following order: last name and given names of the author, article title, Journal title and issue, date of access and website address. All citations shall mention the author's last name.

Example of book reference: Yılmaz, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara 2012, p.28.

Example of article reference: Demir, Mehmet: “Hâkime Hukuki Sorumluluğu Nedeniyle Açılan Tazminat Davası”, (AÜEHFD, Vol VII, No 2003/3-4, p.805-861), p.826.

Example of Internet reference: Albayrak, Hakan: Tasarrufun İptali Davalarında Yargıtay Tarafından Kabul Edilen Özel Dava Şartları, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, No 2015/4(64), accessed on 11.03.2016 at <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/2071/21478.pdf>.

Example of citation: Yılmaz, p.20.

11. The manuscript should have a “references section” at the end. It is organized with respect to the alphabetical order of “author’s surname, first name”.

For example: Yılmaz, Ejder: Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi, Ankara 2012.

Demir, Mehmet: “Hâkime Hukuki Sorumluluğu Nedeniyle Açılan Tazminat Davası”, (AÜEHFD, Vol VII, No 2003/3-4, p.805-861).

12. “Contents” and “narrative plan” are not included in the article.

13. The “Abbreviations Chart” should be placed at the end of the text.

14. The manuscript submitted for publication shall be communicated by e-mail to: **dergi@yargitay.gov.tr**

15. It shall be assumed that the manuscripts submitted by authors to the Journal have been checked and submitted “for print as is”. Manuscripts that are identified as non-conforming to the scientific criteria and having more spelling errors than usual shall be returned by the Editorial Board. Where the manuscript fails to comply with the editorial principles of the Journal of the Court of Cassation, it shall be rejected. Rejected manuscripts shall not be returned to the author. Unless it is allowed by the Editorial

Board, the article cannot be withdrawn and published elsewhere after the refereeing process has started.

16. Pursuant to the “double blind peer review” system; the copy of the manuscript without the cover page shall be communicated to the reviewers. No information on reviewers shall be furnished to the author. Where the reviewers do not approve the manuscript for publication, this shall be notified to the author. Where the reviewers’ report calls for major revision(s), such report shall be communicated to the author without indicating the identity of reviewers. The author may make changes only in the context of the requested corrections. The manuscript shall be published provided that such corrections be accepted, inserted by the author and approved by the reviewers. Where the reviewers’ report is negative, no further review shall be undertaken.

17. Authors and reviewers shall be paid copyright fees and reviewing fees respectively on the basis of the “Regulation on Copyright and Processing Fees Payable by Public Entities” published in the Official Gazette of 23 January 2007 issue 26412. Where the manuscripts are accepted for publication, all publication rights shall be owned by the Journal of the Court of Cassation including full-text publication in electronic media. Authors shall be considered to have transferred their copyright to the Journal. No further royalties shall be paid for electronic publication.

18. Three copies of the Journal that contains the published article shall be sent to the author, and one each to the reviewers.

19. The Journal includes translated works, book and decision reviews, informative notes on legislative reviews as well. Such works shall not be directed to reviewers; they will be published by a decision of the Editorial Board.

20. The manuscript requires approval by at least two reviewers for publication; where the reviewers’ reports fail to concur, the approval of the Editorial Board shall be required upon the Editor’s opinion or after obtaining a third reviewer’s report.

21. Manuscripts shall be recorded and numbered in the order of receipt.

22. Authors who submit manuscripts to the Journal for publication shall be deemed to have agreed to the editorial principles herein.

İÇİNDEKİLER CONTENTS

HAKEMLİ MAKALELER PEER REVIEWED ARTICLES

Doç. Dr. Ziya KOÇ

Cinsel Dokunulmazlığa Karşı İşlenen Suçlarda Sarkıntılık
Düzeyinin Tespiti

*Determination Of The Level Of Molestation In Crimes Committed
Against Sexual Immunity* 709-750

Dr. Öğr. Üyesi Firdevs YÜZBAŞI TOBAZ

Özel Bir Ombudsmanlık Türü Olarak Çocuk Ombudsmanlığı ve
Çocuk Ombudsmanlığının Türkiye’de Uygulanabilirliğine İlişkin
Bir Değerlendirme

*Children's Ombudsman As A Special Type Of Ombudsman and
An Evaluation On The Applicability Of Children's Ombudsman In
Turkey*..... 751-802

Dr. Öğr. Üyesi Aslı NANECİ ARICI

Toplu İş Sözleşmesinin Kişi Bakımından Uygulama Alanı

*The Scope Of Application Of The Collective Labor Agreement In
Terms Of Individuals*..... 803-844

Dr. Öğr. Üyesi Abdülazim İBRAHİM

Anayasal Üstünlük İlkesi Bağlamında Yargıtay İçtihatlarının
Normatif Uyumu

*The Normative Consistency Of Court Of Cassation Judgements
Within The Framework Of The Principle Of Constitutional
Supremacy* 845-900

Dr. Öğr. Üyesi Osman Buğra BEYDOĞAN

Eğitim Amacıyla Temsil Serbestisinin Çevrimiçi
Eğitim - Öğretim Bakımından Değerlendirilmesi

*An Analysis Of Freedom Of Representation For Educational
Purposes In The Context Of Online Education and Teaching* 901-942

Rabia Betül AVCI

İçtima Boyutlarıyla Elektronik Belgede Sahtecilik Üzerine Bir
Değerlendirme

*An Evaluaiton Of Forgery In Electronic Documents From The
Perspective Of Concurrence Of Offenses* 943-986

**HAKEMSİZ MAKALELER
PEER REVIEWED ARTICLES**

Dr. Hasan DURSUN

Ceza Muhakemesinde Duruşma Düzen ve Disiplini

Hearing Order and Disciplina In Criminal Trial..... 987-1084

Dr. Salim Yunus LOKMANOĞLU

Yargı Kararları Işığında Anonim Şirketin Sona Erme Sebepleri

*Reasons For The Termination Of A Joint Stock Company In Light
Of Judicial Decisions* 1085-1116

Cihat KAHRAMAN

Bireysel Başvuru Hakkı: Anayasa Mahkemesi ve
İnsan Hakları İhlaline Karşı Hukuki Koruma

*Right To Apply Individually: The Constitutional Court and
Legal Protection Against Human Rights Violations*..... 1117-1140

**CİNSEL DOKUNULMAZLIĞA KARŞI İŞLENEN
SUÇLARDA SARKINTILIK DÜZEYİNİN TESPİTİ**
***DETERMINATION OF THE LEVEL OF MOLESTATION IN
CRIMES COMMITTED AGAINST SEXUAL IMMUNITY***

Doç. Dr. Ziya KOÇ*

ÖZ

Sarkıntılık fiilleri; basit cinsel saldırı ve cinsel istismar suçları bakımından kabul edilmiştir. Kanun koyucu, eylemin haksızlık içeriğini ve doktrinde ileri sürülen haklı eleştirileri dikkate alarak bir kanuni düzenleme yapmıştır. Bu nedenle, sarkıntılık, düzenleme konusu suçlar bakımından cezayı hafifleten bir nitelikli unsur mahiyetindedir.

Sarkıntılık teşkil eden bir eylemden söz ettiğimizde, bu eylemin bir cinsel davranış olması, yani cinsel arzuları tatmin amacı ile gerçekleştirilmesi gerekir. Cinsel davranışın; ani, kesintili, süreklilik arz etmeyen hareketlerle vücuda temas suretiyle meydana getirilmesi durumunda sarkıntılıktan söz edilebilir. Bu bakımdan, devamlılık gösteren ve belli bir yoğunluğa ulaşan eylemler sarkıntılık düzeyini aşan; suçun temel şeklini oluşturan hareketlerdir.

Sarkıntılık düzeyinin belirlenmesinde, doktrin ve Yargıtay kararlarında çeşitli görüşlere ve tespitlere rastlanmaktadır. Ancak, sarkıntılık düzeyinin aşıldığına dair kesin bir ölçü koymak mümkün değildir. Bu nedenle, somut olaya göre bir değerlendirme yapmakta yarar vardır.

Anahtar Kelimeler: Sarkıntılık, cinsel dokunulmazlık, cinsel saldırı, cinsel istismar, nitelikli unsur.

ABSTRACT

The acts of molestation have been accepted in terms of simple sexual abuse and child abuse crimes. The legislator has made a legal regulation by taking into account the unfairness content of the act and the criticisms correctly put forward in the doctrine. Therefore, molestation is a qualified element that mitigates the punishment in terms of the crimes subject to the regulation.

Makalenin Geliş Tarihi : 07/07/2025

Makalenin Kabul Tarihi : 23/10/2025

* Doç. Dr., Çağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku öğretim üyesi, e-mail: ziyakoc@yahoo.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0160-1997>

When we talk about an act constituting molestation, this act must be a sexual behavior, that is, it must be performed with the aim of satisfying sexual desires. In the event that the sexual behavior is performed by contacting the body with sudden, intermittent, non-continuous movements, we can speak of molestation. In this respect, actions that are continuous and reach a certain intensity are actions that exceed the level of harassment and constitute the basic form of the crime.

There are various opinions and determinations in the doctrine and decisions of the Court of Cassation in determining the level of molestation. However, it is not possible to set a precise measure that the level of molestation. Therefore, it is useful to make an assessment according to the concrete case.

Keywords: Molestation, sexual immunity, sexual assault, sexual abuse, qualified element.

**ÖZEL BİR OMBUDSMANLIK TÜRÜ OLARAK ÇOCUK
OMBUDSMANLIĞI VE ÇOCUK OMBUDSMANLIĞININ
TÜRKİYE'DE UYGULANABİLİRLİĞİNE İLİŞKİN
BİR DEĞERLENDİRME**

***CHILDREN'S OMBUDSMAN AS A SPECIAL TYPE OF
OMBUDSMAN AND AN EVALUATION ON THE
APPLICABILITY OF CHILDREN'S OMBUDSMAN IN TURKEY***

Dr. Öğr. Üyesi Firdevs YÜZBAŞI TOBAZ*

ÖZ

İdarenin kötü işleyişinin önüne geçilebilmesi amacı ile oluşturulan ombudsmanlık sistemi, şikayetçi olanların şikayetlerini dinleme, şikayetçi olunan konularda araştırmalar yapma, idarenin yanlış karar ve uygulamalarından vatandaşın olumsuz etkilenmesini önleme, parlamentonun gözetim faaliyetinin gerçekleştirilmesine yardımcı olma, insan haklarının kurumsallaşmasını sağlama gibi önemli roller üstlenmektedir. Bu sistemin zamanla gelişmesi ve dünyaya yayılması ile özel ombudsmanlık türleri ortaya çıkmış, sadece çocukların çıkarlarını korumakla sorumlu olan çocuk ombudsmanlığı ortaya çıkan bu türlerden birini oluşturmuştur. Bu yapı, ilk olarak 1981 yılında Norveç'te kurulmuştur. Norveç'in bu alandaki öncülüğü, dünya genelinde çocuk ombudsmanlığı sistemlerinin kurulmasına ilham vermiş, nitekim çocuk ombudsmanlığı kurumları İsveç, Danimarka, İzlanda ve Finlandiya gibi İskandinav ülkelerinde farklı adlar altında varlık kazanmıştır. Değindiğimiz ülkelerde oluşturulan bu yapı, çocukların haklarını ve menfaatlerini koruma, politika oluşturma ve karar alma süreçlerine katılımını teşvik etme, toplum içinde yaşadıkları eğitim, sağlık, adalet gibi çeşitli alanlarda karşılaştıkları sorunları çözüme kavuşturma, sahip oldukları hakların ihlal edilmesi durumunda başvuracakları bir yol olma görevlerini üstlenmekte, özetle Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi (BMÇHS) ve ilgili yasal düzenlemeler çerçevesinde çocukların her alanda korunması ve haklarının geliştirilmesine hizmet etmektedir. Türkiye'de Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÇHGM), Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), Kamu Denetçiliği Kurumu (KDK) gibi çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesine

Makalenin Geliş Tarihi : 09/02/2025

Makalenin Kabul Tarihi : 23/10/2025

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ali Fuad Başgil Hukuk Fakültesi, Anayasa Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, e-mail: firdevs.yuzbasi@omu.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4733-9947>

yönelik çeşitli kamu kurum ve kuruluşları faaliyet göstermiş, fakat Norveç, İsveç, İzlanda ve Finlandiya örneklerinde olduğu gibi, çocukların haklarını, ihtiyaçlarını ve taleplerini dikkate alarak, onların mevcut sorunlarını çözüme ulaştırma amacı taşıyan, idari ve mali özerkliğe sahip, bağımsız ve tarafsız, uzman bir çocuk ombudsmanlığı sistemi ise hali hazırda kurulmamıştır. Bu çalışmada öncelikle ombudsmanlık ve özel amaçlı ombudsmanlık türlerinden biri olan çocuk ombudsmanlığına ilişkin genel açıklamalarda bulunulmuş, sonrasında Norveç, İsveç, Danimarka, İzlanda, Finlandiya gibi İskandinav ülkelerinde uzun zamandan beri varlığını sürdüren çocuk ombudsmanlığı sisteminin temel özellikleri ve işleyişi ele alınarak, sistemin Türkiye’de uygulanabilirliğine ilişkin değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Ombudsman, Çocuk Ombudsmanı, Kamu Denetçiliği Kurumu, Çocuk Hakları.

ABSTRACT

The ombudsman system, which was established with the aim of preventing the poor functioning of the administration, undertakes important roles such as listening to the complaints of those who complain, conducting research on the issues complained about, preventing citizens from being negatively affected by the wrong decisions and practices of the administration, helping the parliament to carry out its oversight activities, and ensuring the institutionalization of human rights. As this system developed over time and spread throughout the world, special types of ombudsmanship emerged, and the children's ombudsman, which is solely responsible for protecting the interests of children, constituted one of these types. This structure was first established in Norway in 1981. Norway's pioneering in this field inspired the establishment of children's ombudsman systems around the world, and indeed, children's ombudsman institutions have emerged under different names in Scandinavian countries such as Sweden, Denmark, Iceland and Finland. This structure, established in the countries we mentioned, undertakes the duties of protecting children's rights and interests, encouraging their participation in policy-making and decision-making processes, resolving problems they encounter in various areas such as education, health and justice within the society, and being a way for them to apply in case their rights are violated, in short, it serves to protect children in all areas and develop their rights within the framework of the United Nations Convention on the Rights of the Child and related legal regulations. In Turkey, various public institutions and organizations such as the General Directorate of Children's Services (ÇHGM), the Turkish Human Rights and Equality Institution (TİHEK), and the Ombudsman Institution (KDK) have operated for the protection and development of children's rights, but as in the examples of Norway,

Sweden, Iceland and Finland, an independent and impartial, expert children's ombudsman system with administrative and financial autonomy, which aims to solve children's current problems by taking their rights, needs and demands into account, has not yet been established. In this study, first of all, general explanations were made regarding the ombudsman and the child ombudsman, which is one of the special purpose ombudsman types, then the basic features and functioning of the child ombudsman system, which has been in existence for a long time in Scandinavian countries such as Norway, Sweden, Denmark, Iceland, Finland, were discussed and evaluations were made regarding the applicability of the system in Turkey.

Keywords: Child, Ombudsman, Child Ombudsman, Ombudsman Institution, Children's Rights

**TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN KİŞİ BAKIMINDAN
UYGULAMA ALANI**

***THE SCOPE OF APPLICATION OF THE COLLECTIVE
LABOR AGREEMENT IN TERMS OF INDIVIDUALS***

Dr. Öğr. Üyesi Aslı NANEÇİ ARICI*

ÖZ

Toplu iş sözleşmesinin kişi bakımından uygulama alanı toplu iş sözleşmesi hükümlerinin kimlere uygulanacağını ifade eder. Toplu iş sözleşmesi de diğer Borçlar Hukuku sözleşmeleri gibi sözleşmenin taraflarına uygulanır. Fakat burada toplu iş sözleşmesinin kendine özgü niteliğinden dolayı işveren ya da işveren sendikaları için bağlılık, sendikaya üye olan işçiler için ise sözleşmeden yararlanma durumu söz konusu olur. Kural olarak toplu iş sözleşmesinden taraf sendikaya üye olan işçiler yararlanırlar. Bununla birlikte işçilerin toplu iş sözleşmesinden yararlanmaları dayanışma aidatı ödemek suretiyle, sendikanın yazılı izniyle de olabilir.

Anahtar Kelimeler: İş sözleşmesi, toplu iş sözleşmesi, işçi, işveren, sendika

ABSTRACT

The scope of application of the collective labor agreement in terms of individuals indicates to whom the provisions of the collective labor agreement will apply. Collective labor agreements, like other contracts of the Law of Obligations, apply to the parties to the agreement. However, due to the specific nature of the collective labor agreement, the employer or employer unions are bound to it, and the employees who are members of the union are entitled to benefit from the agreement. As a rule, workers who are members of the union that is a party to the collective labor agreement benefit from it. However, workers can also benefit from the collective labor agreement by paying solidarity dues and with the written permission of the union.

Keywords: labor agreement, collective labor agreement, worker, employer, union.

Makalenin Geliş Tarihi : 09/05/2025

Makalenin Kabul Tarihi : 23/10/2025

* Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı, e-mail: annaneci@erciyes.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/000-002-9143-487X>

**ANAYASAL ÜSTÜNLÜK İLKESİ BAĞLAMINDA
YARGITAY İÇTİHATLARININ NORMATİF UYUMU**
*THE NORMATIVE CONSISTENCY OF COURT OF
CASSATION JUDGEMENTS WITHIN THE FRAMEWORK OF THE
PRINCIPLE OF CONSTITUTIONAL SUPREMACY*

Dr. Öğr. Üyesi Abdülazim İBRAHİM*

ÖZ

Bu çalışma, anayasanın üstün norm niteliği çerçevesinde Yargıtay kararlarının anayasal normlara uyumu meselesini normatif, yapısal ve uygulama temelli yönleriyle incelemeyi amaçlamaktadır. Anayasa'nın bağlayıcılığı ve doğrudan uygulanabilirliği ilkeleri, sadece teorik düzeyde değil, aynı zamanda içtihat üretiminde belirleyici olması gereken temel normlardır. Ancak Türkiye'de anayasa-yargı ilişkisi uygulamada bu normatif gücü tam anlamıyla yansıtamamaktadır. Çalışmanın ilk bölümünde, normlar hiyerarşisi bağlamında anayasanın üstünlüğü ve diğer hukuk normlarıyla ilişkisi ele alınmış; Kelsen'in normlar piramidi yaklaşımı çerçevesinde anayasal normların bağlayıcılığı açıklanmıştır.

Yargıtay'ın anayasa hükümlerini yorumlama yetkisi ve sınırları, Anayasa Mahkemesi ile ilişkisi ve anayasal normlara doğrudan başvurma pratikleri detaylandırılmış; norm denetimi ve bireysel başvuru kararlarının içtihatlara etkisi karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Almanya, Fransa ve Amerika Birleşik Devletleri gibi anayasa yargısı gelişmiş sistemlerde anayasal normların yargı kararlarını yönlendirme biçimi örneklenmiş ve Türkiye uygulaması bu sistemlerle kıyaslanarak değerlendirilmiştir. Çalışma, Yargıtay'ın anayasa duyarlılığının artırılması gerektiğini, anayasal değerlerle uyumlu içtihat birliğinin önemini ve bu sürece katkı sağlayacak yapısal reform ihtiyaçlarını ortaya koymaktadır. Sonuç bölümünde ise anayasal yorum bilinci, yargıç eğitimi, iç denetim mekanizmaları ve kurumsal anayasa farkındalığı temelinde öneriler geliştirilmiştir. Çalışma, hukuk devleti ilkesinin yaşatılmasında anayasa-yargı ilişkisine dayalı içtihadi sürekliliğin kaçınılmaz olduğuna işaret etmektedir.

Makalenin Geliş Tarihi : 14/06/2025

Makalenin Kabul Tarihi : 23/10/2025

* Karabük Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi/Hukuk Bilimleri Öğretim Üyesi, e-mail: azim_2006@hotmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7617-2429>

Anahtar Kelimeler: Anayasa, Yargıtay, Anayasa Mahkemesi, İçtihat, Normlar Hiyerarşisi.

ABSTRACT

This study aims to examine the compatibility of the Court of Cassation's decisions with constitutional norms within the framework of the Constitution's status as the supreme norm, from normative, structural, and practical perspectives. The binding force and direct applicability of the Constitution should not only be accepted on a theoretical level but must also serve as guiding principles in judicial reasoning. However, in practice, the relationship between the Constitution and the judiciary in Turkey does not fully reflect this normative power. The first part of the study addresses the supremacy of the Constitution within the context of the hierarchy of norms and explains the binding nature of constitutional provisions through Kelsen's theory of the norms pyramid.

The study analyzes the Court of Cassation's authority and limitations in interpreting constitutional provisions, its relationship with the Constitutional Court, and its practical approach to directly applying constitutional norms. It also comparatively examines the influence of constitutional review and individual application decisions on judicial precedents. Drawing from countries with advanced systems of constitutional adjudication such as Germany, France, and the United States, the study evaluates how constitutional norms guide judicial decisions and compares these practices with the Turkish legal system. The study concludes that there is a critical need to enhance constitutional sensitivity within the Court of Cassation, establish precedent coherence based on constitutional values, and implement structural reforms to support this process. The conclusion offers proposals focused on constitutional interpretation awareness, judicial training, internal monitoring mechanisms, and institutional constitutional consciousness. Ultimately, the study emphasizes that sustaining the rule of law requires jurisprudential continuity anchored in a robust relationship between the judiciary and the Constitution.

Keywords: Constitution, Court of Cassation, Constitutional Court, Case Law, Hierarchy of Norms

EĞİTİM AMACIYLA TEMSİL SERBESTİSİNİN ÇEVİRİMİÇİ EĞİTİM - ÖĞRETİM BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

AN ANALYSIS OF FREEDOM OF REPRESENTATION FOR EDUCATIONAL PURPOSES IN THE CONTEXT OF ONLINE EDUCATION AND TEACHING

Dr. Öğr. Üyesi Osman Buğra BEYDOĞAN*

ÖZ

Geniş anlamda bilgi sermayesinin kişilere (münhasıran) mâl edilemeyeceği telif hukukunun temel prensibidir. Münhasırlık, ancak bilgi sermayesinin kişilerin ‘hususiyeti’ ile şekillendirilmiş hali, yani eser üzerinde söz konusudur. Geniş çerçevede eser koruması, ilmî, kültürel ve sanatsal alanda üretkenliği teşvik ederken, daha dar planda, -eğitim bağlamı da dahil olmak üzere- bu bilgi sermayesinden yararlanmayı güçleştirmektedir. Eserden doğan haklara getirilen sınırlamalar, bu koruma menfaatini, üçüncü kişilerin esere erişim menfaati lehine, bazı toplumsal faydaları gerçekleştirmek için, tahkim etmeyi amaçlar. Hukukumuzda eser sahibinin temsil hakkını sınırlayan eğitim amacıyla temsil serbestisi (FSEK, m. 33), özellikle 4630 sayılı kanunla uğradığı değişiklikler sonrasında bu koruma-erişim dengesine hizmet etmekten uzaklaşmıştır. Bu değişikliklerle birlikte ‘yüz yüze eğitim’ faaliyetleriyle sınırlandırılan temsil serbestisi, çevrimiçi eğitimin artık bir norm haline geldiği günümüzde, -esere erişimi temin etmek bir kenara- eserden istifade konusunda başlı başına bir engel getirmektedir. Mevcut çalışma bu çerçevede, temsil serbestisinin çevrimiçi eğitime uygulanması olasılığını ele alarak bu engelin yorum yoluyla aşılması olanağını tartışmakta; *de lege ferenda* bir öneri sunmaktadır.

Anahtar kelimeler: telif hakları, mali haklar, istisna ve tahditler, temsil serbestisi, uzaktan eğitim, çevrimiçi eğitim, yüz yüze eğitim

ABSTRACT

It is the fundamental premise of copyright law that knowledge capitals cannot be (exclusively) attributed to individuals. Exclusivity, however, ap-

Makalenin Geliş Tarihi : 25/09/2025

Makalenin Kabul Tarihi : 23/10/2025

* Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi,
e-mail: obbeydogan@aybu.edu.tr
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0720-2353>

plies to the form of knowledge capital shaped by ‘individuality’ of persons, i.e. the ‘work’. While protection accorded to works, from the broader perspective, encourages productivity in scientific, cultural, and artistic fields, it also inhibits the exploitation of this knowledge capital, including in the educational context. Limitations imposed on authors’ rights aim to counterbalance this ‘protection interest’ in favor of third parties’ ‘interest in access’ to the work, with a view to realize certain social benefits. Freedom of representation for educational purposes (FSEK, Art. 33), has become less effective in achieving this balance between protection and access, particularly following the amendments made by Law No. 4630. Having confined the freedom of representation to “face-to-face education” activities, the amendment poses a significant obstacle to exploitation of the work—let alone facilitating access thereto— in the present landscape where online education has become the norm. Against this background, the present study identifies the problem zones as regards the application of freedom of representation to online education and discusses the possibility of overcoming thereof through interpretative pathways; thereupon, an ideal legal framework shall be envisaged wherein the issues thus identified could potentially be eliminated.

Keywords: copyright, economic rights, limitations and exceptions, right of representation, distance education, online education, face to face education

**İÇTİMA BOYUTLARIYLA ELEKTRONİK BELGEDE
SAHTECİLİK ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME**
*AN EVALUATION OF FORGERY IN ELECTRONIC DOCUMENTS
FROM THE PERSPECTIVE OF CONCURRENCE OF OFFENSES*

Rabia Betül AVCI*

ÖZ

Elektronik belgelerin, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun Kamu Güvenine Karşı Suçlar başlığı altında 204-212. maddeleri arasında düzenlenen belgede sahtecilik suçları nezdinde sahip olduğu vasıf ve konumu yıllardır süren bir tartışmadır. Bu tartışma bilişim sistemlerinin gelişimi ve elektronik imza kullanımının yaygınlaşması ile Yargıtay içtihatlarına da yansdığı üzere içtima sorununu doğurmuştur.

Çalışmamızda öncelikle öğretilerdeki görüşler özetlenerek, içtima kurumlarına değinilmiş ve tartışmayı yaratan asıl sebep tespit edilerek reform önerisi sunulmuştur. Önerinin temel dayanağı ceza hukukuna hâkim olan kanunilik ve belirlilik ilkesidir. Ayrıca suç tipini tanımlayan kanun maddesi metninde tercih edilen kelimelerin genişletici yorumu ile kıyas yasağı ayrımına yer verilmiştir. Öyle ki kişi hak ve özgürlüklerini sınırlayan en ağır yaptırımlara karar verilen ceza yargılamasında uygulama birliğini sağlamanın önemi vurgulanmıştır.

Nitekim mevcut düzenlemeye göre elektronik belgeyi oluşturan verilerin değiştirilmesi, verinin başka bir yere gönderilmesi ya da sahte imza veya sertifika kullanılması yoluyla sahtecilik yapan fail hakkında tatbiki olası ceza normları olan TCK'nın 244. maddesi ile 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 16-17. maddeleri arasındaki ilişki değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: elektronik belge, imza, sahtecilik, bilişim sistemi, içtima

Makalenin Geliş Tarihi : 14/07/2025

Makalenin Kabul Tarihi : 23/10/2025

* 28. Dönem Adli Yargı Hâkim Adayı, Selçuk Üniversitesi Kamu Hukuku Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, e-mail: rabiabetul2520@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-3794-6778>

ABSTRACT

The legal status and position of electronic documents within the context of forgery crimes, as regulated under Articles 204 to 212 of the Turkish Penal Code No. 5237, which falls under the title of Offenses Against Public Trust, has long been a matter of debate. This controversy has become even more pronounced with the development of information systems and the widespread use of electronic signatures, leading to inconsistencies in judicial decisions and raising issues of interpretation.

In this study, prevailing scholarly opinions are summarized, and relevant judicial institutions are discussed. The root cause of the controversy is identified, and a reform proposal is presented. The foundation of the proposal is based on the principles of legality and certainty, which are essential to criminal law. Additionally, the study emphasizes the significance of the wording chosen in the statutory provisions, noting how the expansion or limitation of the interpretation of legal terms can affect judicial outcomes. It is particularly important to ensure consistency in judicial practices regarding the imposition of severe penalties that restrict individual rights and freedoms.

According to the current legal framework, altering electronic data or transmitting it elsewhere with a forged electronic signature constitutes forgery. To examine the potential legal outcomes of such acts, the relationship between Article 244 of the Turkish Penal Code and Articles 16 and 17 of the Electronic Signature Law No. 5070 is analyzed and evaluated.

Keywords: electronic document, signature, forgery, information system, concurcus

CEZA MUHALEMESİNDE DURUŞMA DÜZEN VE DİSİPLİNİ *HEARING ORDER AND DISCIPLINA IN CRIMINAL TRIAL*

Dr. Hasan DURSUN*

ÖZ

Antik Roma Devletinin ilk dönemlerinde duruşmanın düzen ve disiplinini sağlama görevi davacıya verilmişti. Daha sonraki dönemlerde ceza muhakemesi dizgeleri olarak çeşitli ülkelerde itham dizgesi, soruşturma dizgesi ve işbirliği dizgesi kabul edilmiştir. Ancak hangi dizge kabul edilirse edilsin duruşmanın düzen ve disiplinini sağlama görevi yargıca bırakılmıştır. Ceza muhakemesinin temel amacı olan maddi gerçekliğe ulaşmanın temel yöntemini diyalektik oluşturmaktadır. Diyalektik ise duruşma döneminde zirve yapmaktadır. Duruşmada sağlıklı bir diyalektik ortam oluşturabilmek için duruşmanın düzen ve disiplinini iyi bir biçimde sağlamak şarttır. Duruşma düzen ve disiplinini denilince yalnızca yargıcın duruşmada avukat, sanık ve dinleyiciler bakımından sahip olduğu yetkiler anlaşılmalıdır, bunun yanında duruşmanın açıklığı ve duruşmada tutulan tutanağın da anlaşılması gerekmektedir. Duruşmanın düzen ve disiplinini sağlamak için Türk pozitif hukukunda öngörülen kurallar, söz konusu amacı sağlamak bakımından yetersiz görülmektedir. Ceza muhakemesinin sağlıklı bir biçimde yürütülebilmesi için yaşamsal bir önem taşıyan duruşmanın düzen ve disiplinini etkin bir biçimde sağlayabilmek için yargıcın davanın ilgilileri bakımından alacağı önlemler, duruşmanın açıklığı ve duruşma tutanağı bakımından köklü önlemlerin alınması gerekmektedir. Bu önlemlerin başını, mahkemeye saygısızlığın ceza hukukunun kapsamına giren bir suç haline getirilmesi oluşturmaktadır. Aslında duruşmanın düzen ve disiplinini sağlamak Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin bir gereğini oluşturmaktadır. Çünkü Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde düzenlenen "adil yargılanma hakkı"nın temel gereklerinden birisini duruşmanın disiplin ve düzenini, özellikle duruşmanın açıklığı ilkesinin gereklerini sağlamak oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Duruşmanın Düzeni, Duruşmanın Disiplini, Diyalektik, Silahların Eşitliği, İtham Dizgesi, Soruşturma Dizgesi, İşbirliği Dizgesi, Adil Yargılanma Hakkı.

Makalenin Geliş Tarihi : 05/06/2024

Makalenin Kabul Tarihi : 23/10/2025

* Emekli Planlama Uzmanı, e-mail: hasan.dursun1918@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5506-3944>

ABSTRACT

In the early periods of the Ancient Roman Empire, the duty of ensuring the order and discipline of the trial was given to the plaintiff. In later periods, the accusation system, the investigation system and the cooperation system were accepted as criminal judgement systems in various countries. However, no matter which system is accepted, the task of ensuring the order and discipline of the hearing is left to the judge. Dialectics constitutes the basic method of reaching substantial reality, which is the main purpose of criminal judgement. Dialectics peaks during the trial period. In order to create a healthy dialectical environment at the hearing, it is essential to ensure good order and discipline of the hearing. When hearing order and discipline is mentioned, not only the powers of the judge in terms of the lawyer, the defendant and the audience at the hearing should be understood, but also the openness of the hearing and the minutes kept at the hearing should be understood. The rules stipulated in Turkish positive law to ensure the order and discipline of the hearing are deemed insufficient to achieve the purpose in question. In order to effectively ensure the order and discipline of the hearing, which is of vital importance for the healthy conduct of criminal judgement, radical measures must be taken in terms of the precautions the judge will take for the relevant parties of the case, the openness of the hearing and the hearing minutes. The main one of these measures is to make contempt of court a crime within the scope of criminal law. In fact, ensuring the order and discipline of the hearing is a requirement of the European Convention on Human Rights, to which Turkey is a party. Inasmuch as one of the basic requirements of the "right to a fair trial" regulated in Article 6 of the European Convention on Human Rights is to ensure the discipline and order of the hearing, especially the requirements of the principle of openness of the hearing.

Keywords: Trial Order, Trial Discipline, Dialectics, Equality of Arms, Accusation System, Investigation System, Collaboration System, Right to a Fair Trial.

**YARGI KARARLARI IŖIŖINDA ANONİM ŖİRKETİN
SONA ERME SEBEPLERİ**
***REASONS FOR THE TERMINATION OF A JOINT STOCK
COMPANY IN LIGHT OF JUDICIAL DECISIONS***

Dr. Salim Yunus LOKMANOĞLU*

ÖZ

Anonim Ŗirketler, tüzeli kiŖilik kazandıkları andan itibaren ticari yaŖamın önemli aktörleri haline gelmektedir; ancak ekonomik, hukuki ve organizasyonel sebeplerle varlıklarını sonlandırmaları gerekebilir. Anonim Ŗirketlerin sona ermesi, Ŗirketin tüzeli kiŖiliđinin sona ermesi ve tasfiye sürecine geçilmesiyle sonuçlanan önemli bir hukuki süreçtir. Anonim Ŗirketin sona ermesine neden olan sebepler ve bunların türleri farklılık göstermektedir. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda anonim Ŗirketin sona ermesine dair düzenlemeler bulunmaktadır. Bunun dışında Ŗirket ana sözleşmesinde sona ermeye iliŖkin sebepler gösterilebilir. Anonim Ŗirketin sona ermesi temel olarak iki Ŗekilde gerçekleşir: infisah ve fesih.

İnfisah, kanunda veya esas sözleşmede öngörölmüş bir sebebin gerçekleşmesi durumunda, Ŗirketin herhangi bir karar alınmasına gerek kalmaksızın kendiliğinden sona ermesidir. İnfisah sebepleri arasında esas sözleşmede belirlenen sürenin sona ermesi, Ŗirket amacının gerçekleştirilmesinin imkânsız hâle gelmesi, Ŗirketin iflas etmesi ve esas sermayenin önemli ölçüde kaybedilmesi gibi durumlar yer almaktadır. Bu durumlar, Ŗirketin hukuki varlığının kendiliğinden sonlanmasına yol açmakta ve tasfiye sürecinin başlatılmasını gerektirmektedir.

Fesih ise, yetkili merciler veya pay sahipleri tarafından alınan karar sonucunda Ŗirketin varlığının sona erdirilmesidir. Fesih, genel kurul kararıyla Ŗirketin varlığının sona erdirilmesi, kamu düzenine veya esas sözleşmeye aykırılıklar, organ eksikliği, birleşme veya haklı sebeplerle fesih gibi farklı yollarla gerçekleşebilmektedir. Özellikle haklı sebeple fesih, azınlık pay sahiplerinin korunması açısından önemli olup, yargı kararlarında sıklıkla karşılaşılan bir sona erme sebebidir.

Makalenin Geliş Tarihi : 20/02/2025

Makalenin Kabul Tarihi : 23/10/2025

* Ankara 12. Asliye Ticaret Mahkemesi Hakimi,
e-mail: yunuslokmanoglu@hotmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8991-6960>

Sonuç olarak, çalışma anonim şirketlerin infisah ve fesih yoluyla sona erme süreçlerini, hem kanun hükümleri hem de yargı uygulamaları çerçevesinde kapsamlı biçimde ele almakta; şirketin sona erme sebeplerini, tasfiye sürecini ve hukuki sonuçlarını bütüncül bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, çalışmanın amacı, hem teorik hem de pratik boyutlarıyla anonim şirketlerin sona erme sebeplerine dair ayrıntılı bir değerlendirme sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar kelimeler; Anonim şirket, sona erme sebepleri, fesih, infisah, haklı sebep.

ABSTRACT

Joint-stock companies become significant actors in commercial life from the moment they acquire legal personality; however, due to economic, legal, or organizational reasons, they may need to terminate their existence. The termination of a joint-stock company constitutes an important legal process, resulting in the cessation of the company's legal personality and the initiation of the liquidation process. The causes and types of termination vary. Provisions regarding the termination of joint-stock companies are included in the Turkish Commercial Code No. 6102. In addition, the company's articles of association may specify causes for termination. The termination of a joint-stock company essentially occurs in two ways: dissolution and liquidation.

Dissolution occurs when a reason stipulated by law or in the articles of association arises, resulting in the company ceasing to exist automatically, without the need for any decision. Causes of dissolution include the expiration of the period specified in the articles of association, the impossibility of achieving the company's purpose, bankruptcy, and significant loss of the company's capital. These situations lead to the automatic termination of the company's legal existence and require the initiation of the liquidation process.

Liquidation, on the other hand, occurs as a result of a decision made by competent authorities or shareholders to terminate the company's existence. Liquidation can occur in various ways, such as by a general assembly decision, violations of public order or the articles of association, absence of corporate organs, mergers, or termination for just cause. In particular, termination for just cause is important for the protection of minority shareholders and is frequently cited as a reason for dissolution in judicial decisions.

In conclusion, this study comprehensively examines the processes of termination of joint-stock companies through dissolution and liquidation within the framework of both statutory provisions and judicial practices. It systematically analyzes the causes of termination, the liquidation process,

and the legal consequences. Accordingly, the purpose of this study is to provide a detailed evaluation of the reasons for the termination of joint-stock companies, encompassing both theoretical and practical dimensions.

Keywords; Joint stock company, reasons for the termination, liquidation, dissolution, just cause.

**BİREYSEL BAŞVURU HAKKI: ANAYASA MAHKEMESİ VE
İNSAN HAKLARI İHLALİNE KARŞI HUKUKİ KORUMA
*RIGHT TO APPLY INDIVIDUALLY: THE CONSTITUTIONAL
COURT AND LEGAL PROTECTION AGAINST HUMAN
RIGHTS VIOLATIONS***

Cihat KAHRAMAN*

ÖZ

İnsanı altın gibi değerli kılan insanı insan yapan insan hakları tüm dünyada barış ve güveni adalet terazisi etrafında güvence kılan bir olgudur. İnsan Hakları insanların varoluş sebebidir. İnsan Hakları evrensellik ve doğuştanlık kriterlerini getirdiği için insan kişiliğinin ayrılmaz haklarıdır. Bu haklar hem devletlerin kendi anayasalarında hem de devletlerin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde güvence altına alınmıştır. İnsan haklarını hukuki korumaya karşı bireysel başvuru yolu en önemli başvuru kanalı olmaktadır. Bireysel başvuru hakkı temel hak ve özgürlüklerin korunması ve ihlale yol açan önlemlerin alınması bakımından güvence sistemi ve mekanizması oluşmuştur. Ülkemizde bireysel başvuru hakkı Anayasa Mahkemesi aracılığıyla insan haklarını korumaya yönelik geliştirdiği stratejiler güçlü bir hukuk sisteminin olduğunu aynı zamanda insan hakları yönünde dünyada büyük bir misyon ve vizyon geliştirdiğini göstermektedir. Türkiye’de hak ve hürriyeti ihlal edilen kişi diğer yargı yollarını tükettikten sonra bireysel başvuru yoluyla Anayasa Mahkemesine müracaat edebilir. Yalnız kamu tüzel kişileri başvuru konusunda istisna oluşturur.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bireysel başvuru sistemi ülkemizdeki Anayasa Mahkemesi benzer yönleri aynı zamanda farklı yönleri de vardır. Ülkemizde kamu tüzel kişileri bireysel başvuru hakkını kullanamazken Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde örneğin mülkiyet hakkını ihlal edildiği konusu iddiasıyla bir tüzel kişi başvuruda bulunabilmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gerçek kişi ve hükümet dışı her kuruluş ya da kişi gurupları bireysel başvuruda bulunabilir. Aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde “mağdur” terimi çerçevesinde mağdur olma çeşidine göre bireysel başvuruda yargılama usulleri vardır. Mağdur kavramı iç hukuktan bağımsız olarak değerlendirilir. Bu çalışmada Türkiye’nin bireysel

Makalenin Geliş Tarihi : 07/06/2025

Makalenin Kabul Tarihi : 23/10/2025

* Karabük Üniversitesi Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Mezun Öğrencisi, e-mail: cihatkahraman032@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-1589-3421>

başvuru sisteminde büyük bir pay sahibi olduğu ele alınmaktadır. Aynı şekilde karşılaştırmalı hukuk çerçevesinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ile Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru sistemindeki farklılıklar ve benzerlikleri ele alınmaktadır. Bir diğer hususta bireysel başvurunun altın kadar değerli olan insan hakları bilincine katkısı önemli bir ölçüde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anayasa Mahkemesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, insan hakları, bireysel başvuru, hukuki reform

ABSTRACT

Human rights, which make people as valuable as gold and make them human, are a phenomenon that ensures peace and security around the scales of justice all over the world. Human Rights are the reason for the existence of people. Human Rights are inseparable rights of human personality because they bring universality and innateness criteria. These rights are guaranteed both in the constitutions of the states and in the European Court of Human Rights of the states. Individual application is the most important application channel against legal protection of human rights. The right of individual application has created a guarantee system and mechanism for the protection of fundamental rights and freedoms and for taking measures that lead to violations. The strategies developed to protect human rights through the Constitutional Court, the right of individual application in our country, show that there is a strong legal system and that it has also developed a great mission and vision in the world towards human rights. In Turkey, a person whose rights and freedoms have been violated may apply to the Constitutional Court through individual application after exhausting other judicial remedies. However, public legal entities are an exception to the application.

The individual application system of the European Court of Human Rights has similar aspects to the Constitutional Court in our country, but also different aspects. While public legal entities cannot use their individual application right in our country, a legal entity can apply to the European Court of Human Rights, for example, by claiming that property rights have been violated. Individuals and any non-governmental organization or group of individuals can apply to the European Court of Human Rights individually. At the same time, there are trial procedures for individual applications in the European Court of Human Rights according to the type of victimization within the scope of the term "victim". The concept of victim is evaluated independently of domestic law. This study discusses that Turkey has a major share in the individual application system. Similarly, within the framework of comparative law, the differences and similarities in the individual application system of the European Court of Human Rights and the Constitutional

Court are discussed. Another issue is that individual application contributes significantly to human rights awareness, which is as valuable as gold.

Keywords: Constitutional Court, European Court of Human Rights, human rights, individual application, legal reform